

De lange weg naar een nieuws zwembad

Aanleiding:

Het is 2011. De economische crisis is al een paar jaareen feit. Het Rijk moet fors bezuinigen, ook op de uitkeringen aan de gemeenten. De financiële positie van de gemeente Oisterwijk is daardoor zorgelijk. Wil de gemeente niet onder financieel toezicht worden geplaatst (een zgn. artikel 12 gemeente worden) dan zal er fors bezuinigd moeten worden om de meerjarenbegroting, waarop tekorten van enkele miljoenen worden verwacht, sluitend te maken.

In het coalitieakkoord "Samen meer met minder" uit 2010 van de coalitiepartijen VVD, PrO en PGB is neergelegd dat er een zogenaamde Kerntakendiscussie zal worden gehouden. De partijen moeten daarin aangeven op welke gebieden men de taken van de gemeente wil intensiveren, behouden, versoberen of afstoten. Bij de taak "exploitatie zwembaden" kiezen 4 van de 5 partijen voor de optie "versoberen". Het CDA kiest voor "afstoten".

Situatie zwembaden:

Eind jaren 90 is het Sportcomplex de Leye gerenoveerd. Men gaat er dan vanuit dat zowel het zwembad als de sporthal tot 2020 gebruikt kunnen worden. De gronden van het Staalbergven zijn niet van de gemeente, maar van Natuurmonumenten. De erfpachtovereenkomst met die organisatie loopt tot 2020.

Het besluitvormingsproces

2011

Op basis van de uitkomst van de Kerntakendiscussie, de 'Visie op Oisterwijk 2030' en het coalitieakkoord wordt de Perspectiefnota (PPN) 2011 opgesteld, die richtinggevend is voor de begroting. In de PPN wordt opgenomen dat zwembad de Leye per 1 januari 2015 wordt afgestoten. ALGEMEEN BELANG dient een motie in, waarin het college gevraagd wordt te onderzoeken of van het Staalbergven een combibad gemaakt kan worden en of op Den Donk een sporthal gerealiseerd kan worden. Het college reageert hier afwijzend op en antwoordt dat er enkele jaren eerder al een onderzoek is geweest naar een verplaatsing van de sportaccommodaties van de Leye. Dat bleek geen haalbare kaart en daarom zijn er toen geen vervolgstappen voor verplaatsing ondernomen. Daarnaast is het ook een probleem dat de gronden van het Staalbergven in eigendom van Natuurmonumenten zijn. De motie wordt door geen van de andere partijen gesteund.

De Begroting 2012 wordt op 10 november 2011 behandeld. ALGEMEEN BELANG, die oppositiepartij is, komt met een eigen begroting, waarin i.t.t. de voorgestelde, wél een sluitende meerjarenbegroting is opgenomen. In haar betoog geeft ALGEMEEN BELANG aan dat er enkele doortastende maatregelen genomen moeten worden om de financiële toekomst van Oisterwijk enig perspectief te kunnen geven. Eén van die maatregelen is sluiting van de Leye als totaal, of anders verantwoord privatiseren, en een wedstrijdgeschikte sporthal op Den Donk. De bodemloze put van de Leye moet worden gedempt, evenals die van het Staalbergven, vindt ALGEMEEN BELANG. Volgens de Begroting zal de afstoting vanaf 2015 jaarlijks een besparing van meer dan 5 ton aan exploitatiekosten opleveren. ALGEMEEN BELANG vindt dat een te optimistische schatting en dient een amendement (wijzigingsvoorstel) in, waarin het bedrag verlaagd wordt.

De andere partijen steunen dit niet. PGB wil een motie indienen, waarin het college wordt opgedragen om in het voorjaar van 2012 aan de raad een startnotitie aan te bieden over de aanpak van de sluiting van zwembad de Leye. Men ziet af van de indiening, nadat het college beloofd heeft met een raadsinformatiebrief daarover te komen.

2012

Op 15 maart 2012 bespreekt de Commissie Algemene Zaken een raadsvoorstel, waarin de raad gevraagd wordt kaders te stellen voor het project 'sluiting zwembad'. De (richtinggevende) kaders zijn:

1. Het college komt met een passende oplossing voor de nodige veranderingen binnen de gemeentelijke organisatie. De exploitatie van de sporthal en het Staalbergven mag daarbij niet in gevaar komen;
- 2.a) Het bieden van een overdekte zwemvoorziening is geen gemeentelijke (kern)taak;
- 2.b) De raad stelt geen structurele middelen beschikbaar om te komen tot een alternatief voor het gemeentelijke zwembad;
3. De raad gaat voor een ruimtelijke kwaliteit op de huidige locatie van het zwembad;
- 4.a) De raad vindt een gevarieerd sportaanbod belangrijk. Dit aanbod hoeft echter niet perse binnen de eigen gemeentegrenzen plaats te vinden;
- 4.b) De consequenties voor de verenigingen dienen financieel neutraal te worden opgelost.

De raad wordt gevraagd in te stemmen met deze kaders en met de in het raadsvoorstel beschreven opdrachten aan het college voor de verdere uitwerking en de rol van de raad in het verdere traject. De commissie oordeelt dat het voorstel 'niet rijp voor de raad' is. Zij vraagt om een nieuw voorstel met daarin scenario's, waaruit de raad kan kiezen. Algemeen Belang geeft aan dat het goed is om vroegtijdig kaders te stellen en dat veel herkenbaar is, maar dat de maatschappelijke functie wordt gemist. Het exploiteren van een zwembad is geen kernzaak, maar het hebben van een zwembad kan dat wel zijn. Ook vraagt ALGEMEEN BELANG of alleen de sluiting onderzocht moet worden. Kader 4a is volgens de fractie onmogelijk: moeten we dan allemaal naar Tilburg?

Tijdens de behandeling deelt de wethouder mee dat er vanuit de bevolking een petitie is opgestart, waarin de gemeente verzocht wordt alles in het werk te stellen om een openbare overdekte zwemvoorziening in de gemeente te behouden, en dat inmiddels al meer dan 2000 mensen deze hebben ondertekend. (Uiteindelijk zullen dat er 2660 worden.)

Na de zomer komt het college met een nieuw raadsvoorstel. In de tussenliggende periode is geïnventariseerd of de markt bereid is om een vorm van zwemvoorziening overeind te houden. Ook heeft de wethouder bij elke fractie gepolst welke ideeën men heeft over de afstoting dan wel sluiting van het zwembad. In het voorstel wordt de raad gevraagd een beslissing te nemen over de kaders die zij wil stellen rond het afstoten van het zwembad en aan te geven welke scenario's verder moeten worden onderzocht.

Het college stelt als kaders voor:

- a) geen middelen beschikbaar te stellen voor behoud van een zwemvoorziening;
- b) voor de instandhouding van een zwemfunctie samenwerking te zoeken met marktpartijen;
- c) daarbij in te zetten op behoud van de zwemfuncties "instructiezwemmen" en "doelgroepzwemmen" in de gemeente. De functies "verenigingszwemmen" en "recreatief zwemmen" worden dan ingevuld door grote(re) zwembaden in de regio.

Verder doet het college het voorstel om nader onderzoek te doen naar de mogelijkheid om met marktpartijen de locatie zwembad te herontwikkelen met een beperkte zwemfunctie voor doelgroepen en om particulier zwemwater in te zetten voor instructiezwemmen.

Het raadsvoorstel wordt op 1 november in de Commissie Inwonerszaken besproken. ALGEMEEN BELANG deelt mee dat het voorstander is en blijft van een zwemvoorziening, die bij voorkeur geëxploiteerd wordt via privatisering door een marktpartij. De sluiting van het Staalbergven zou alsnog in de overwegingen meegenomen kunnen worden gezien de structurele besparing die hiermee bereikt wordt. Alleen een sporthal is vanwege het beheer geen optie. Als andere te onderzoeken opties stelt ALGEMEEN BELANG voor sloop van de Leye en het realiseren van eenzelfde complex op die locatie door een marktpartij óf sloop van de Leye en het realiseren van een combi- dan wel binnenbad met sporthal op Den Donk door een marktpartij. Hoewel de commissie nog veel vragen heeft, kan zij in meerderheid instemmen (PGB kan nog geen standpunt vormen). Met de wethouder wordt afgesproken dat de vragen nog vóór de raadsvergadering worden beantwoord. Ook zullen de mogelijkheden in beeld worden gebracht, inclusief een financieel plaatje.

Twee weken daarna, op 15 november, wordt het raadsvoorstel uitvoerig in de raad behandeld (het debat duurt 1 ½ uur). Algemeen Belang en PGB komen beiden met een amendement. In dat van ALGEMEEN BELANG wordt het onderdeel in het raadsbesluit om geen middelen ter beschikking te stellen geschrapt, omdat dit het vinden van een marktpartij zou kunnen bemoeilijken. Er moet in elk geval worden ingezet op behoud van de zwemfuncties "instructiezwemmen" en "doelgroepzwemmen" en daarvoor moet samenwerking worden gezocht met bij voorkeur marktpartijen. De partij wil ook andere dingen laten onderzoeken dan die het college voorstelt. Het inzetten van particulier zwemwater voor instructiezwemmen ziet Algemeen Belang niet als een permanente oplossing. In haar amendement vraagt Algemeen Belang het college nader onderzoek te doen:

- a) naar de mogelijkheid en de kosten van een sporthal annex binnenbad (met in elk geval de mogelijkheden voor instructie- en doelgroepzwemmen) op locatie Den Donk;
- b) of een marktpartij bereid is om vanaf 1 januari 2015 zwembad de Leye, dan wel het gehele complex voor 5 jaar te huren en te exploiteren;
- c) of er marktpartijen zijn die de locatie De Leye willen ontwikkelen en op welke verkoopopbrengst gerekend zou kunnen worden;
- d) of de exploitatie van het Staalbergven aan een private partij kan worden overgedaan, en zo ja, of hiervoor belangstelling vanuit de markt bestaat;
- e) of van het Staalbergven een natuurbad kan worden gemaakt en hoeveel kostenbesparing dit zou opleveren;
- f) op welke termijn de opties c t/m e gerealiseerd zouden kunnen worden.

Dit amendement wordt alleen gesteund door PGB en wordt daardoor verworpen. De belangrijkste kritiek van de andere partijen is dat er een koppeling met het Staalbergven wordt gemaakt. Algemeen Belang en PGB willen daar desnoods een natuurbad van maken om met de uitgespaarde middelen de gewenste zwemvoorzieningen te kunnen financieren. PGB draagt in zijn amendement het college op om een extern deskundige in te schakelen voor nader onderzoek naar realistische scenario's, waarbij zwemfaciliteiten in Oisterwijk worden gecontinueerd. Dit amendement wordt ook verworpen, omdat het alleen de steun van Algemeen Belang krijgt. Zowel Algemeen Belang als PGB stemmen vervolgens niet in met het raadsvoorstel.

2013

Daarna blijft het een half jaar stil, totdat het college voor de raad in juni met een raadsvoorstel komt over het 'vervolgtraject sluiting zwembad de Leye'. Het voorstel luidt als volgt:

- Het initiatief voor de vorming van (nieuw) publiek zwemwater aan marktpartijen over te laten. Hiervoor een positieve grondhouding aan te nemen tot medewerking;
- Om de combinatie van wonen & zorg & doelgroepenbad op de locatie van zwembad de Leye te betrekken bij de ontwikkeling van het woningbouwprogramma vanaf 2021.

Zoals gebruikelijk wordt het raadsvoorstel eerst in de Commissie Inwonerszaken besproken. Dat gebeurt op 13 juni en de discussie neemt een uur in beslag. De commissieleden vinden dat het raadsvoorstel geen of te weinig ruimte biedt voor overleg met de provincie over aanpassing van het woningbouwprogramma. Ook moet er een oplossing voor de sporthal komen als bebouwing van locatie de Leye wordt toegestaan. Een ander heel belangrijk punt voor de commissieleden is dat er een oplossing moet komen voor de tussenperiode (de periode tussen de sluiting van zwembad de Leye en de komst van een nieuwe zwemvoorziening). Ook ALGEMEEN BELANG stelt dat het onverteerbaar is als er na 2015 een periode van 7 tot 10 jaar zou zijn, waarin er geen instructie – en doelgroepzwemmen kan plaatsvinden. De partij is voor het realiseren van een sporthal op Den Donk met een instructiebad. Op de locatie de Leye moeten zorgwoningen komen. Het college moet proberen de afspraken met de provincie aan te passen.

De wethouder antwoordt dat het voor het college niet mogelijk is om het raadsvoorstel op die punten aan te passen. Hij stelt voor dat bij de raadsbehandeling de partijen met een motie komen. PGB kondigt die alvast aan. Nog vóór de raad zal het college met een voorstel komen wat de inhoud van die motie zou kunnen zijn.

Vlak voor de raadsbehandeling van het raadsvoorstel op 27 juni wordt op 20 juni de 'Kademota sport en bewegen 2013-2030' door de raad vastgesteld. Daarin wordt in kader 19 vastgelegd dat men de mogelijkheid tot beoefening van instructiezwemmen en doelgroepzwemmen belangrijk vindt. Verder wordt sportpark Den Donk als centrale sportboulevard aangewezen.

In de daarop volgende raadsvergadering op 27 juni wordt het raadsvoorstel over het zwembad behandeld. Het wordt weer een lang debat (1.15 uur). PGB komt met een amendement, mede ingediend door PrO, waarin de door het college gegeven voorzet is terug te vinden. In het amendement wordt het voorgestelde besluit flink uitgebreid. Dat komt nu als volgt te luiden:

Besluit:

- 1: de initiatieven van marktpartijen voor de vorming van (nieuw) publiek zwemwater actief en met een positieve grondhouding te ondersteunen;
- 2: de combinatie van wonen&zorg%doelgroepenbad op de locatie de Leye te betrekken bij de ontwikkeling van het woningbouwprogramma vanaf 2020;

3: in overleg te treden met de provincie teneinde de woningbouwafspraken zodanig te wijzigen dat de locatie de Leye eerder kan worden betrokken bij de te bouwen locaties, zo nodig met het uitruilen van reeds aangewezen locaties, inclusief de daaraan verbonden financiële gevolgen voor het grondbedrijf;

4: onderzoek te doen naar het realiseren van een sporthal op Den Donk;

5: daarbij ook de haalbaarheid te onderzoeken van het particulier exploiteren van een beperkte zwemfaciliteit op Den Donk, al dan niet gekoppeld aan de sporthal, inclusief de mogelijke financiële consequenties voor de gemeente;

6: na te gaan of er mogelijkheden zijn om het huidige zwembad De Leye, geheel of gedeeltelijk, door derden ter overbrugging te laten exploiteren, inclusief het in beeld brengen van de daaraan verbonden kosten;

7: het overleg en de gevraagde verkennende onderzoeken voor het einde van dit jaar af te ronden en de resultaten daarvan aan de raad aan te bieden.

Algemeen Belang geeft aan dat dit amendement een verbetering van het eerdere raadsvoorstel is, maar zij vindt het nog niet ver genoeg gaan. Zolang sporthal de Leye nog in gebruik is, zou het doelgroepenbad, waar ook het instructiezwemmen plaatsvindt, gebruikt moeten worden. Daarom komt Algemeen Belang met een eigen amendement, waarin het college wordt opgedragen om het instructie- en doelgroepenzwemmen in zwembad de Leye in de tussenliggende periode vanaf 1 januari 2015 met of zonder marktpartijen mogelijk te maken. Tijdens het debat blijkt dit voorstel voor de andere partijen te ver te gaan. Algemeen Belang besluit daarop het amendement in te trekken, maar bij de stemming wel een stemverklaring af te leggen. Die houdt in dat Algemeen Belang, het debat gehoord hebbende, ervan uitgaat dat vanaf 1 januari 2015 het instructie- en doelgroepzwemmen mogelijk zal blijven.

2014

Begin 2014 komt het college opnieuw met een raadsvoorstel. In het voorstel geeft het college een terugkoppeling van de opdrachten die de raad in juni aan het college heeft gegeven. Het college stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- de positieve grondhouding ten aanzien van ruimtelijke procedures voor recreatieve bedrijven die openbaar zwemwater willen, te continueren;
- de ontwikkeling van locatie de Leye los te koppelen van het vraagstuk rondom het zwembad;
- gesprekken met de exploitanten van Sportarena aan te gaan om de mogelijkheden voor de realisering en de exploitatie van een doelgroepenbad in de Sportarena uit te werken;
- bij de behandeling van de PPN 2014 af te wegen hiervoor jaarlijks 100.000 euro tot 150.000 euro in de meerjarenbegroting op te nemen;
- in gesprek te gaan met de Sportarena over de tijdelijke exploitatie van zwembad de Leye;
- voor de tijdelijke openstelling van zwembad de Leye bij de behandeling van de PPN 2014 een bedrag van 150.000 euro af te wegen voor 2015.

Dit raadsvoorstel wordt in de Commissie Inwonerszaken op 23 januari besproken. Hoewel er nog de nodige vragen leven, besluit de meerderheid van de commissie dat het voorstel "rijp is voor de raad". De VVD en ALGEMEEN BELANG delen die mening niet. Zo wil ALGEMEEN BELANG eerst uitgezocht zien of het aan tafel gaan met de Sportarena geen oneerlijke concurrentie is en juridisch wel mag. Verder geeft de partij aan dat het niet wenselijk is geld beschikbaar te stellen voor een bad, waarin slechts beperkt (voor de helft) zwemles gegeven zal kunnen worden en afzwemmen niet mogelijk is.

De behandeling van het raadsvoorstel in de raad heeft op 6 februari plaats. Tijdens het 1 uur durende debat blijkt dat alle partijen het tijdelijk openhouden van de Leye zien als een goede tussenoplossing. In een door PGB opgesteld amendement wordt het college gevraagd om hiervoor in de raad van juni een voorstel te doen. ALGEMEEN BELANG, dat tegen het raadsvoorstel is, is een van de indieners van het amendement, o.a. omdat het zo ook mogelijk wordt gemaakt om een zwembad met sporthal te combineren. Het amendement wordt door alle partijen ondersteund en wijzigt de tekst van het besluit als volgt:

- 1) Het college op te dragen aan de raad zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk in de raad van 26 juni 2014, een voorstel te doen voor het tijdelijk open houden van zwembad de Leye. Als randvoorwaarden worden gesteld, een periode van minimaal 1 jaar vanaf 1 januari 2015 met de mogelijkheid voor jaarlijkse verlenging, zo mogelijk met de sporthal te exploiteren door derden, al dan niet met vrijwilligers en zodanig dat er sprake is van lagere kosten voor de gemeente.
- 2) Het college op te dragen, samen met belanghebbenden, onderzoek te doen naar het (doen) bouwen van en het door derden (waaronder de Sportarena en andere particuliere initiatiefnemers) laten exploiteren van een zwembad en/of zwembad op Den Donk, waarbij verschillende varianten worden uitgewerkt, die leiden tot voor de gemeente lagere kosten.
- 3) De uit te werken varianten dienen onder andere te bevatten:
 - a) Een zwembad geschikt voor tenminste het gebruik m.b.t. zwemlessen en doelgroepzwemmen;

- b) Een zwembad geschikt voor het gebruik door de zwemvereniging en voor zwemlessen, doelgroepzwemmen en recreatief zwemmen;
 - c) een volwaardige sporthal.
- 4) De uit te werken varianten, inclusief de voor- en nadelen en consequenties, uiterlijk voor het einde van dit jaar voor te leggen aan de raad en de commissie Inwonerszaken regelmatig transparant te informeren over de aanbiedingen en de voortgang van deze opdracht.

Naar aanleiding van bovenstaand amendement, waarin het college de opdracht krijgt 2 raadsvoorstellen uit te werken, stuurt het college begin maart een raadsinformatiebrief aan de raad en de leden van de Commissie Inwonerszaken.

In die brief deelt het college mee dat de tijdelijke openstelling van de Leye naar verwachting minimaal 2 jaar zal duren en dat daarom van die termijn in de onderhandelingen zal worden uitgegaan. Verder zal alleen het zwembad aan een derde partij worden uitbesteed, omdat dit voor de sporthal moeilijk ligt vanwege het personeel dat in gemeentelijke dienst is.

Kort daarna vinden er op 19 maart Gemeenteraadsverkiezingen plaats. ALGEMEEN BELANG neemt als een speerpunt in haar verkiezingsprogramma op dat zwembad de Leye open moet blijven zolang de sporthal daar is. Algemeen Belang wil ook een nieuwe sporthal en een nieuw zwembad ter vervanging van de Leye bij voorkeur op Den Donk realiseren. De bestaande coalitie van VVD, PrO en PGB wordt vervangen door een coalitie van Algemeen Belang, VVD en PGB. In het coalitieakkoord, waarin de voornemens van de coalitiepartijen voor de komende bestuursperiode worden vastgelegd, wordt over het zwembad het volgende opgenomen:

“In de gemeente zal als alternatief voor zwembad en sporthal de Leye, bij voorkeur op Den Donk, een volwaardig zwembad worden gerealiseerd, eventueel in combinatie met een nieuwe sporthal. In afwachting van een structurele oplossing zal zwembad de Leye minimaal voor 2 jaar open blijven, met de mogelijkheid voor jaarlijkse verlenging. Zowel de bestaande als de nieuwe zwemvoorziening zullen niet door de gemeente worden geëxploiteerd, maar de gemeente kan de exploitatie wel financieel ondersteunen.”

Het college slaagt erin om in juni met een raadsvoorstel te komen over de tijdelijke openstelling van zwembad de Leye. In het raadsvoorstel wordt meegedeeld dat Optisport als beste kandidaat naar voren is gekomen voor de exploitatie en dat aan die organisatie de opdracht voor de tijdelijke exploitatie voorlopig is gegund, onder voorwaarde dat de raad instemt met het beschikbaar stellen van middelen. In het raadsvoorstel wordt de raad gevraagd om in de gemeentelijke meerjarenbegroting 2015 voor de jaren 2015 t/m 2018 een bedrag op te nemen van jaarlijks 305.000 euro voor de tijdelijke exploitatie van het zwembad.

De behandeling van het raadsvoorstel in de Commissie Inwonerszaken vindt op 12 juni plaats en duurt een half uur. Een kritiekpunt is de financiële dekking van het voorstel, die officieel pas later, in november bij de begrotingsbehandeling, zal plaatsvinden. PrO is het niet eens met deze gang van zaken en vindt het raadsvoorstel daarom niet rijp voor de raad.

ALGEMEEN BELANG laat weten ervan uit te gaan dat de kosten zullen worden gedekt en vindt het een goed plan dat het zwembad open blijft. De fractie wil dit voor lange tijd goed geregeld zien.

Twee weken later, op 26 juni, bespreekt de raad het raadsvoorstel. Dit keer neemt de bespreking heel wat minder tijd in beslag, namelijk maar een kwartier. PrO stemt als enige partij tegen het raadsvoorstel, niet omdat men het niet eens is met de tijdelijke openstelling, maar vanwege het ontbreken van de dekking. Voor Algemeen Belang weegt dat punt minder zwaar. Zij wijst op het feit dat de tijdelijke openstelling een speerpunt uit het verkiezingsprogramma van ALGEMEEN BELANG was en dat men dus heel verheugd is dat de wethouder erin geslaagd is een goede exploitant te vinden die daarvoor wil zorgen. ALGEMEEN BELANG zou echter nog gelukkiger zijn als ook de sporthal en horeca erbij worden betrokken. (Dit zal later ook gebeuren.)

Een week later wordt in de raad de PPN, die richtinggevend voor de begroting is, besproken. Daarin is voor de tijdelijke openstelling van het zwembad voor de jaren 2015 t/m 2017 305.000 euro opgenomen en voor 2018 205.000 euro. De begroting 2015 wordt op 6 november vastgesteld. Daarin wordt als voornemen voor 2015 meegedeeld dat "we voortgangsbesprekingen voeren met Optisport over de ontwikkeling van zwembad de Leye en de samenwerking in sportcomplex de Leye." Ook zal de haalbaarheid van een sporthal op Den Donk worden onderzocht, evenals die van een nieuw zwembad op Den Donk en op locatie de Leye. De resultaten van die onderzoeken zal de raad in het eerste kwartaal van 2015 ontvangen. Op basis daarvan kan de raad dan een besluit nemen over het vervolg.

2015

Begin 2015 komt het college met een raadsvoorstel, waarin punt 2 van het raadsbesluit van 6 februari 2014 is uitgewerkt. Daarin wordt het college gevraagd met belanghebbenden onderzoek te doen naar het (doen) bouwen van en het door derden (waaronder Sportarena en andere particuliere initiatiefnemers) laten exploiteren van een zwembad en/of zwembad op Den Donk, waarbij verschillende varianten worden uitgewerkt. Ook moet het college de voor- en nadelen en consequenties van de varianten aangeven. Het college stelt op basis van de onderzoeken 2 scenario's voor:

1. Scenario 1: Een scenariostudie te verrichten naar het bouwen van:
 - i. Een nieuwe sporthal op den Donk;
 - ii. Een doelgroepenbad (met afzwemmogelijkheid) gecombineerd met woningbouw op de Leije;
 - iii. Bij de behandeling van de perspectiefnota 2015 een bedrag vanaf 2018 af te wegen van 188.000 euro voor de exploitatie van een toekomstige nieuwe sporthal

2. Scenario 2: Een scenariostudie te verrichten naar het bouwen van:
 - i: Een nieuwe sporthal op den Donk;
 - ii: Een sober volwaardig zwembad op den Donk;
 - iii: Bij de behandeling van de perspectiefnota 2015 een bedrag vanaf 2018 af te wegen van:
 - a) 400.000 euro voor de exploitatie van een toekomstig zwembad op den Donk;
 - b) 188.000 euro voor de exploitatie van een nieuwe sporthal op den Donk.

Het college vraagt aan de raad om een keuze te maken tussen deze scenario's. Zelf heeft men de voorkeur voor scenario 1, omdat het college dat een toekomstbestendige en duurzame (ook vanuit financieel oogpunt) oplossing vindt.

Tijdens de bespreking van het raadsvoorstel in de Commissie Inwonerszaken op 5 februari 2015 blijkt dat de fracties niet gelukkig zijn met de gepresenteerde scenario's. ALGEMEEN BELANG wijst er op dat in het coalitieakkoord de keus al is gemaakt, namelijk voorkeur voor Den Donk en een volwaardig bad. Daarbij verstaat ALGEMEEN BELANG onder 'volwaardig' een bad dat geschikt is voor zwemlessen en afzwemmen, doelgroepzwemmen, verenigingzwemmen en recreatiefzwemmen, zonder toeters en bellen. ALGEMEEN BELANG vraagt ook om een uitwerking van het model 20-25 meter bad van de KNZB. Het college moet per model de exploitatiekosten en duurzaamheidsaspecten zichtbaar maken en er moet ook onderzocht worden of derde partijen kunnen participeren. Het college wordt gevraagd dit met spoed te doen, omdat het amendement al een jaar geleden is aangenomen. Ook vraagt ALGEMEEN BELANG het college om bij de ruimtelijke studie, waaruit moet blijken of het zwembad wel op Den Donk zal passen, naar het hele gebied te kijken, zoals de parkeerproblemen en de scouting.

De commissie komt tot de conclusie dat het raadsvoorstel niet rijp is voor behandeling in de raad, omdat niet voldaan is aan de opdrachten uit het amendement van 6 februari 2014. Zo zijn de financiële consequenties niet in beeld gebracht. Verder wil de commissie een integrale benadering en het KNZB-model onderzocht zien.

De wethouder concludeert dat de commissie hem de volgende opdracht meegeeft: “een volwaardig bad is een bad waarin: zwemlessen, afzwemmen, doelgroepen, ouderen, recreatief zonder toeters en bellen en verenigingen gebruik van maken. De financiële consequenties van diverse varianten in beeld brengen. Ook varianten waarin niet alles zit. Dus ook wat minder volwaardig. Het KNZB model is ook een model, dat zal hij ook meenemen. Integrale aanpak met omgeving en sporthal. Hij brengt in beeld welke partijen er zijn die mee willen doen, hetzij in bouwen, hetzij in exploitatie.”

In de PPN 2016-2019, die op 28 mei 2015 door de raad wordt besproken, wordt ook een paragraaf aan het zwembad en de sporthal gewijd. Hierin laat het college weten dat het zorgvuldig wil handelen om te voorkomen dat er keuzes worden gemaakt die verderop in het traject als onnodig of onwenselijk worden ervaren. Men wil het eerste jaar van de PPN een goed fundament leggen, waarop definitieve besluitvorming gevolgd door aanbesteding en realisatie kan plaatsvinden. In dat jaar wil men de markt verkennen en gebruikseisen opstellen om zo te komen tot een helder en gedetailleerd beeld van de omvang en faciliteiten van het te realiseren zwembad. In de debatronde, waarin het zwembad het onderwerp is, geeft ALGEMEEN BELANG aan dat de voorgenomen werkwijze niet moet inhouden dat pas over een jaar scenario's worden voorgelegd. Het proces duurt al lang genoeg. Ook heeft de fractie vragen over de 205.000 euro, die voor het zwembad worden opgevoerd. Naar aanleiding van de opmerkingen vanuit de raad belooft de wethouder in oktober te komen met een raadsvoorstel over scenario's.

Het college komt de belofte na en biedt een raadsvoorstel aan, dat bestemd is voor de raad van 8 oktober. Het betreft het realiseren van een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal op Den Donk. In het voorstel stelt het college voor:

1. Als zwembadconfiguratie te kiezen voor een nieuw overdekt wedstrijdswembad van ongeveer 12,5 bij 25 meter;
2. Een nieuwe sporthal met minimaal dezelfde capaciteit en functionaliteit als de huidige sporthal de Leye;
3. Op locatie Den Donk;
4. Het college op te dragen om over te gaan tot een aanbestedingstraject.

Dit raadsvoorstel wordt eerst weer in de Commissie Inwonerszaken besproken. Daar heeft men de nodige kritiek op het voorstel. ALGEMEEN BELANG laat weten uit te gaan van een zwembad met dezelfde functies als het huidige, maar dat gepraat kan worden over de functie 'duiken' als het te duur zou worden. PGB is voor een volwaardig bad, terwijl de VVD en PrO als minimale eis een bad voor lessen, afzwemmen en doelgroepzwemmen stellen. Verder is de commissie geen voorstander van voorfinanciering en exploitatie door de gemeente. De commissie gaat ervan uit dat de gemeente niet zelf bouwt en geeft aan dat er geen financieel risico mag zijn voor de gemeente. De conclusie is dat het voorstel niet rijp is voor de raad. Hierop zegt de wethouder toe met een nieuw raadsvoorstel te komen voor de raad van december, waarin ook zal worden ingegaan op de vraag wel of niet zelf bouwen.

Het toegezegde nieuwe raadsvoorstel wordt in de Commissie Inwonerszaken op 26 november behandeld. Het college stelt daarin het volgende voor:

1. De volgende accommodaties te (laten) realiseren:

Een zwembad geschikt voor:

- doelgroepzwemmen (kleuters, ouderen, etc.);
- zwemonderwijs en afzwemmen;
- zwemverenigingen behalve duikverenigingen.

Een sporthal geschikt voor:

- bewegingsonderwijs;
- verenigingen.

2. En daarbij de volgende uitgangspunten te hanteren:

- locatie: sportpark Den Donk;
- de bouw, het onderhoud en de exploitatie van de accommodaties gebeurt door derden;
- de grond wordt uitgegeven in erfpacht;
- het financiële risico ligt bij derden.

Dit keer kan de commissie wel adviseren om het raadsvoorstel naar de raad door te sturen voor behandeling. Algemeen Belang is tevreden over het raadsvoorstel, maar wil nog wel weten of er risico's zijn en zo ja, welke dat zijn. Hierop geeft de wethouder aan dat voor de inschatting van het financiële risico de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) en de auditcommissie in het vervolgtraject zullen worden betrokken.

Op 17 december wordt het raadsvoorstel in de raad behandeld. De raad heeft dit keer maar 10 minuten nodig voor de behandeling ervan. Het raadsvoorstel wordt unaniem aangenomen. Algemeen Belang geeft tijdens het debat aan dat men blij is dat nu eindelijk de stap gezet wordt naar een nieuw zwembad en nieuwe sporthal op Den Donk. Algemeen Belang gaat ervan uit dat er een volwaardig bad komt en dat er geen lening wordt verstrekt, zodat er geen financieel risico is.

2016

Eind april 2016 verspreidt het college een raadsinformatiebrief (d.d. 18/4/2016), waarin het de raad en de Commissie Inwonerszaken informeert over de projectopzet van het nieuwe zwembad en sporthal. Er worden 3 fases onderscheiden:

- 1) De voorbereidingsfase; als deze doorlopen is dan is bekend wie, waar en onder welke voorwaarden de nieuwe sportaccommodatie gerealiseerd kan worden;
- 2) De realisatiefase: in deze fase wordt het gebouw ontworpen en gebouwd;
- 3) De exploitatiefase: door middel van een exploitatieovereenkomst stuurt de gemeente op de doelen die zij in de accommodaties wil bereiken.

In de raadsinformatiebrief komen ook de risico's en selectie van de ontwikkelaar/ exploitant aan bod, evenals het betrekken van de stakeholders bij het proces. Verder wordt ingegaan op de kosten en de rol van de auditcommissie en raad. Deze laatste zal elk half jaar een voortgangsrapportage ontvangen over de voortgang van het proces. Er moet ook een ruimtelijk traject worden doorlopen, wat moet leiden tot een stedenbouwkundig plan en een bestemmings- of wijzigingsplanprocedure voor sportpark Den Donk.

Het eerste voortgangsverslag dateert van juni 2016 en wordt als raadsinformatiebrief op de agenda van de Commissie Inwonerszaken van 22 september geplaatst. In dit verslag wordt de stand van zaken per onderwerp aangegeven en inzicht gegeven in de middelen en risico's en de voortgang en planning. Aan de commissie wordt toegezegd dat er een raadsinformatiebrief zal komen over het verdere verloop en de planning van het project. Die brief (d.d. 10 oktober 2016) wordt ter informatie naar de Commissie Inwonerszaken van 3 november gestuurd. Daarin wordt een overzicht gegeven van de stappen die de gemeente moet nemen om te komen tot de nieuwe sportaccommodatie. Ook wordt een korte- en lange termijnplanning gegeven, waarbij wordt aangegeven wanneer wordt teruggekoppeld naar de raad.

Op 24 november vindt er zo'n terugkoppeling plaats in de vorm van een informatiebijeenkomst. Het doel hiervan is de raads- en commissieleden bij te praten over de stand van zaken m.b.t. de raadsopdracht en van de kaders, die de raad heeft meegegeven. Ook wordt er ingegaan op de keuzes, die het college van plan is te maken, en wordt financiële informatie verschaft.

Het college komt vervolgens met een raadsvoorstel voor de raad van 22 december, waarin wordt voorgesteld om de eerder afgesproken financiële kaders aan te passen. Het is de gemeente namelijk uit de onderzoeken gebleken dat het kader, inhoudende dat de gemeente geen financieel risico wil lopen, niet realistisch is. Daarom moet er een nieuwe financieringsvorm gekozen worden. Die kan echter ook gevolgen hebben voor de eigendomsvraag en daarmee voor het kader over de erfpacht. Om te bereiken dat de gewenste sportaccommodaties toch gerealiseerd kunnen worden, stelt het college daarom het volgende voor:

- het uitgangspunt "Het financiële risico ligt bij derden" in het raadsbesluit 15/85 van 17 december 2015 te vervangen door "De gemeente financiert zelf de gebouw gerelateerde kosten van de accommodaties";
- het uitgangspunt "De grond wordt uitgegeven in erfpacht" in het raadsbesluit 15/85 van 17 december 2015 te vervangen door "De gemeente wordt eigenaar van de accommodaties".

Het college wijst de raad er ook op dat, wanneer men akkoord gaat met het voorstel en dus het zelf bouwen, dit financiële gevolgen zal hebben, omdat de budgetten in de begroting gesplitst zullen moeten worden in een deel kapitaallasten en een deel exploitatielasten. Ook is nog niet duidelijk of het budget van 395.000 euro voldoende zal zijn. In de PPN 2017 zal het college met een voorstel komen.

Het raadsvoorstel wordt dit keer in een Gecombineerde commissievergadering besproken, waarin leden van de Commissies Algemene Zaken, Ruimtelijke Zaken en Inwonerszaken vertegenwoordigd zijn. Tegelijk met dit raadsvoorstel staat een discussienotitie op de agenda, waarin de fracties de gelegenheid wordt geboden om hun wensen en bedenkingen te uiten op het voorkeursmodel voor de inrichting van sportpark Den Donk.

Bij de behandeling van het raadsvoorstel geeft ALGEMEEN BELANG aan positief te staan tegenover het raadsvoorstel. Men vindt een aanpassing van de financiële kaders een logisch gevolg. Wel heeft ALGEMEEN BELANG nog een aantal zorgen, waarover men op korte termijn duidelijkheid wil krijgen. Het betreft: het verdere proces en de rol van de raad (b.v. bij de aanbesteding); de bestaande onduidelijkheid over alle aspecten en het te investeren bedrag dat nodig is voor alle voorzieningen op Den Donk. ALGEMEEN BELANG wil een duidelijk risicomanagement. Ook de andere fracties willen vooral graag meer inzicht in de financiële consequenties krijgen. Het college zegt de zorg voor de beheersing van risico's te begrijpen en deelt mee dat deze in het aanbestedingstraject uitgebreid aandacht zullen krijgen.

Het raadsvoorstel wordt vervolgens in de raad van 22 december 2016 behandeld. ALGEMEEN BELANG brengt dezelfde zorgen naar voren als in de commissievergadering. Om de communicatie- en informatie-uitwisseling met het college van structuur te voorzien en op die manier beter te waarborgen, dient ALGEMEEN BELANG samen met de VVD een motie in, waarin zij het college opdracht geven om voor 1 april 2017, in ieder geval ruim voordat de inschrijvingscontracten worden verzonden:

- de raad de nodige inzichten te verschaffen aangaande het proces, de risico's en het te investeren bedrag voor de realisering van het zwembad/sporthal op Den Donk;
- de raad te informeren binnen welke kaders de infrastructurele aanpassingen op Den Donk gerealiseerd kunnen worden.

De motie wordt niet ondersteund door PrO, die vindt dat in de motie minder wordt gevraagd dan het college eerder heeft toegezegd. Het raadsvoorstel zelf wordt wel unaniem aangenomen na een debat van 20 minuten.

2017

In dit jaar worden er 2 informatieavonden gehouden: in maart over vergelijkbare projecten in Gilze en Vianen en in september over duurzame sportaccommodaties. In december wordt het Voortgangsverslag over de 2^e helft van 2017 aangeboden. Daarin wordt o.a. vermeld dat half december een keus zal worden gemaakt uit de 5 partijen, die na de eerste aanbestedingsronde zijn geselecteerd. Ook is de aanbesteding van de exploitatie in voorbereiding, waarbij onderzocht wordt of met Optisport, de exploitant van de Leye, verderkan worden gegaan. Het college wijst verder op het risico van hogere kosten als gevolg van de stijgende bouwkosten in de markt. Omdat de marktpartijen dat risico niet willen dragen, zal de gemeente dat dragen om te voorkomen dat de aanbesteding mislukt.

In het Voortgangsverslag wordt voor het verdere proces de volgende planning gegeven:

December 2017: selectie DMB (Design Maintain Build);

Januari 2018: voorlopige gunning DMB;

Februari 2018: integraal raadsbesluit sportaccommodatie;

Maart-juli 2018: definitief en technisch ontwerp. Bouwrijp maken;

Augustus 2018: start bouw;

Juli 2019: oplevering.

2018

Op 18 januari wordt er tijdens een zgn. beeldvormingsavond een presentatie van het ontwerp van de sportaccommodatie gegeven met een financiële toelichting. Ook wordt op de ruimtelijke inrichting van sportpark Den Donk ingegaan. Dit gebeurt met het oog op 2 raadsvoorstellen, die in de raad van 22 februari behandeld moeten worden. Het ene gaat over de wijziging van het bestemmingsplan van Sportpark Den Donk. In het andere, dat een kredietaanvraag betreft, stelt het college aan de raad het volgende voor:

1. voor ontwerp, bouw en eerste inrichting een investeringsbudget beschikbaar te stellen ter grootte van 9.600.000 euro, lineair af te schrijven in 40 jaar;
2. voor het jaarlijks onderhoud een egalisatievoorziening in te stellen, waaraan jaarlijks gedurende 25 jaar een bedrag van 111.267 euro (plus indexering) wordt toegevoegd;
3. voor de exploitatie in te stemmen met het voornemen van het college om een exploitatie- en huurovereenkomst aan te gaan met Optisport voor een periode van 5 jaar, met per saldo een opbrengst van 8000 euro per jaar;
4. het investeringsbedrag van 2,45 mln. euro dat in de begroting opgenomen is voor het bouwrijp maken van de locatie van de sportaccommodatie en het inrichten van de openbare ruimte op Den Donk, beschikbaar te stellen;
5. de financiële effecten van bovengenoemde besluiten te verwerken in de Perspectiefnota 2018 en (meerjaren)begroting 2019.

Beide raadsvoorstellen worden in een Gecombineerde vergadering van de Commissies Inwonerszaken en Ruimtelijke Zaken op 25 januari besproken. ALGEMEEN BELANG laat weten dat het tevreden is over het ontwerp en de aandacht voor het duurzame gebruik van de accommodatie. Deze nieuwe accommodatie zal bijdragen aan de leefbaarheid van de gemeente. Verder begrijpt men de keuze voor Optisport om zo de continuïteit te kunnen handhaven. ALGEMEEN BELANG vraagt wel om een klanttevredenheidsonderzoek op korte termijn. De opmerkingen van de andere partijen betreffen o.a. de keus voor Optisport, de keus van een gasinstallatie als achtervang en het in punt 4 genoemde investeringsbedrag. Verder vraagt PGB zich af of de keus voor 1 bad wel gelukkig is. Het college zegt toe met nog wat informatie te komen, zoals een overzicht van de alternatieven voor een gasaansluiting met de bijbehorende kosten. Ook zal in punt 4 van het raadsbesluit het gevraagde bedrag op verzoek van de commissie verlaagd worden naar 1 mln. euro.

Een paar dagen voor de raadsvergadering van 22 maart verschaft het college de gevraagde informatie betreffende de inhoudelijke en financiële consequenties van de vervanging van de gasinstallatie door de "all electric" variant. Deze variant, waarbij gebruik zal worden gemaakt van een luchtgekoelde warmtepomp, zal ruim 8000 euro per jaar meer kosten. ALGEMEEN BELANG kiest, evenals de andere partijen, voor deze optie, omdat de gemeente daarmee het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid geeft, gasloos bouwen de toekomst is en bovendien binnenkort verplicht wordt, en het bouwontwerp er nu makkelijk op kan worden aangepast. Het resultaat zal zijn dat Oisterwijk straks een sportaccommodatie heeft die zeer duurzaam en daarmee toekomstbestendig is. Een mooi slot van een lang en moeizaam proces!